

DR.DROPIN AS  
Postboks 5247 Majorstuen  
0303 OSLO

Unntatt offentlighet:  
Offl. § 5

Sendt per e-post

Deres referanse

Vår referanse  
24/01057-10

Dato  
10.06.2025

## **Vedtak om irrettesettelse – Tilsyn med sporingsverktøy – Dr.Dropin AS**

### **1. Innledning**

Vi viser til vårt varsel om vedtak om irrettesettelse og pålegg til Dr.Dropin AS («Dr.Dropin») datert 20. februar 2025 og Dr.Dropins merknader til varselet av 27. mars 2025.

### **2. Vedtak om irrettesettelse**

Datatilsynet fatter med dette følgende vedtak:

*Med hjemmel i personvernforordningen artikkel 58 nr. 2 bokstav b ilegges Dr.Dropin AS en irrettesettelse for*

- *behandling av personopplysninger i strid med personvernforordningen artikkel 6 nr. 1, ved bruk av Google Doubleclick og Bing-sporingspiksel på nettstedet drdropin.no.*

Vedtaket er basert på de faktiske funnene vi gjorde da tilsynet på Nettstedet ble gjennomført 14. mars 2024.

Dr.Dropin hadde flere merknader til varselet om vedtak. Merknadene knytter seg hovedsakelig til samtykkeløsningens lovlighet og blir derfor behandlet i del 6.3.

Ettersom Dr.Dropin har gjort endringer i samtykkeløsningen siden varslet av 20. februar 2025, bortfaller pålegget, da den opprinnelige vurderingen ikke er relevant for samtykkeløsningen slik den ser ut i dag. Vi presiserer at vi ikke har gjennomført en full gjennomgang av den nye samtykkeløsningen.

### **3. Sakens faktiske bakgrunn**

#### **3.1 Om Dr.Dropin**

Dr.Dropin er et privat helsetilbud som tilbyr fysiske og digitale konsultasjoner med helsepersonell. På Nettstedet kan pasienter blant annet se informasjon om de ulike legetilbudene, bestille time og bestille resept. Det er også egne undersider knyttet til bedriftshelsetjenester.

### **3.2 Om tilsynet: bakgrunn og omfang**

Vedtaket gjelder Dr.Dropins bruk av sporingsverktøy på Nettstedet. Med sporingsverktøy mener vi teknologi, herunder informasjonskapsler og piksler, som integreres på nettsteder for å monitorere besøkenes adferd på siden. Sporingsverktøy kan brukes til å samle inn opplysninger som IP-adresse, annonse-ID, geografisk lokasjon og teknisk informasjon, for eksempel skjermstørrelse og -oppløsning. Disse opplysningene kan sammenstilles av nettstedsoperatøren eller annonseselskaper og dermed identifisere en enkeltperson via brukerens kommunikasjonsenhet.

Datatilsynets oppgave er å føre tilsyn med etterlevelsen av personvernforordningen, jf. personvernforordningen artikkel 57 nr. 1 bokstav a og personopplysningsloven § 20. I den forbindelse har Datatilsynet gjennomført et digitalt tilsyn mot seks nettsteder for å se nærmere på norske nettsteders bruk av sporingsverktøy. Nettstedet drdropin.no er ett av nettstedene som er valgt ut i tilsynet.

Bakgrunnen for tilsynet er nylige medieoppslag om nettsteder som deler personopplysninger med tredjeparter ved bruk av sporingsverktøy.<sup>1</sup> I flere av tilfellene omtalt i media kan informasjonen som er samlet inn og delt med tredjeparter utgjøre personopplysninger av sensitiv art eller særlige kategorier av personopplysninger, jf. personvernforordningen artikkel 9 nr. 1. Det siste året har vi oppfordret virksomheter til å gjennomgå nettstedene sine for å vurdere hvilke sporingsverktøy de bruker, og i desember 2023 varslet vi at vi vil gjennomføre tilsyn med norske nettsteder bruk av sporingsverktøy.<sup>2</sup>

Vi valgte ut ulike kategorier av nettsteder som behandler beskyttelsesverdig informasjon om de som besøker sidene og plukket ut seks aktører fra de ulike kategoriene som vi valgte å føre tilsyn med. Formålet med denne framgangsmåten er å kunne belyse ulike problemstillinger i forbindelse med bruk av sporingsverktøy og at vurderingene våre skal kunne gi veiledning til aktører utover de som er omfattet av dette tilsynet.

Det overordnede formålet med tilsynene er å gjennomgå og kontrollere om nettstedenes bruk av sporingsverktøy er i samsvar med de relevante kravene i personvernforordningen, herunder rettslig grunnlag, jf. personvernforordningen artikkel 6 nr. 1.

Som første steg i tilsynsarbeidet besøkte vi Nettstedet 14. mars 2024 og dokumenterte cookie-banner og salgsvilkårene samt gjennomført en teknisk undersøkelse som viser hvilke sporingsverktøy som er integrert på Nettstedet. Disse faktiske funnene ble oversendt til Dr.Dropin 20. mars 2024 hvor vi også informerte om at vi hadde åpnet tilsyn med bruk av sporingsverktøy på nettstedet deres. I brevet ga Datatilsynet frist til 11. april 2024 for å komme med merknader til våre faktiske funn.

---

<sup>1</sup> Se for eksempel <https://www.nrk.no/kultur/nettapotek-delte-med-facebook-at-du-sa-pa-klamydiatester-1.16616494>, publisert 4. desember 2023.

<sup>2</sup> Se <https://www.nrk.no/norge/datatilsynet-varsler-gransking-etter-nrk-avsloringer-1.16679124>, publisert 21. desember 2023.

I telefonsamtale 4. april 2024 informerte Dr.Dropin om at utvalgte deler av deres nettsted hadde en mer begrenset bruk av sporingsteknologi. Basert på denne informasjonen valgte Datatilsynet å gjøre ytterligere undersøkelser av utvalgte undersider.<sup>3</sup>

Dr.Dropin sendte inn sine skriftlige merknader til Datatilsynets faktiske funn ved e-post av 11. april 2024. Her fremkom det blant annet at utvalgte deler av nettstedet har en mer begrenset bruk av sporingsteknologi enn hva som fremkommer av cookie-banneret, for eksempel sidene for bestilling av time, bestilling av resept og noen sider knyttet til bedriftshelsetjenesten. På bakgrunn av denne opplysningen valgte vi å også innhente dokumentasjon på utvalgte undersider på nettstedet, for å få et så riktig bilde som mulig av sporingsteknologien som benyttes.<sup>4</sup>

Videre forklarte Dr.Dropin at de så at enkelte sporingsteknologier ikke var kategorisert optimalt i forbindelse med samtykke, og at dette nå var oppdatert, i tillegg til at de hadde oppdatert personvernerklæringen. Sistnevnte var en rutinemessig oppdatering og ikke foranlediget av tilsynet.

Basert på våre undersøkelser har vi valgt å gå videre med problemstillinger knyttet til sporingsverktøy brukt til markedsføringsformål, herunder kravene til behandlingsgrunnlag etter artikkel 6 nr. 1 og behandling av særlige kategorier personopplysninger etter artikkel 9.

Dette tilsynet gjelder kun enkelte utvalgte aspekter ved bruk av tredjeparts sporingsverktøy på Nettstedet. Vi har ikke tatt stilling til andre personvernrettslige problemstillinger i dette tilsynet. Fravær av kommentarer på andre personvernspørsmål betyr derfor ikke at dette er godkjent av oss.

### **3.3 Faktiske funn på Nettstedet**

Under følger en gjennomgang av de faktiske funnene vi gjorde på Nettstedet på tilsynstidspunktet.

Nettstedet brukte både informasjonskapsler og sporingspiksler. En informasjonskapsel er en tekstfil som plasseres i brukerens nettleser eller enhet når vedkommende besøker nettstedet. Informasjonskapslene kan blant annet brukes til å følge med på hva den besøkende foretar seg på nettstedet. Disse opplysningene sendes til domenet som er knyttet til informasjonskapselen og blir dermed tilgjengeliggjort for nettstedsoperatøren.

Sporingspiksler er bygget inn i selve nettstedet, og de lagres ikke i enheten til brukeren slik som informasjonskapsler. Når et nettsted har en sporingspiksel, sendes informasjon til tilbyderen av pikselen om hvilke handlinger brukeren foretar seg på nettstedet.

Da vi gikk inn på Nettstedet første gang, ble vi møtt av et cookie-banner som ga kort informasjon om at nettstedet bruker informasjonskapsler:

*«Vi bruker informasjonskapsler for å gi innhold og annonser et personlig preg, for å levere sosiale mediefunksjoner og for å analysere trafikken vår. Vi deler dessuten*

---

<sup>3</sup> Dokumentasjon på dette ble oversendt til Dr.Dropin AS 11. april 2024.

<sup>4</sup> Henholdsvis booking.drdropin.no, resept.drdropin.no og bedrift.drdropin.no.

*informasjon om hvordan du bruker nettstedet vårt, med partnerne våre innen sosiale medier, annonsering og analysearbeid, som kan kombinere den med annen informasjon du har gjort tilgjengelig for dem, eller som de har samlet inn gjennom din bruk av tjenestene deres».*

I cookie-banneret fikk vi valget mellom å trykke «Tillat alle» eller «Tilpass». Vi kunne også velge å lese mer ved å trykke på fanen «Detaljer» eller «Om».

Dersom vi trykket «Tilpass» eller «Detaljer» fikk vi opp et utvidet cookie-banner med informasjon om hvilke sporingsverktøy som benyttes på nettstedet. Disse er kategorisert i fem kategorier:

- «Nødvendig»
- «Preferanser»
- «Statistikk»
- «Markedsføring»
- «Uklassifisert»

Nederst i den utvidede informasjonen var det også inkludert et punkt om «Samtykke på tvers av domener» hvor det er presisert hvilke domener samtykket man avgir gjelder for.

Når vi åpnet det utvidede cookie-banneret, kunne vi velge å skru av og på de ulike kategoriene sporingsverktøy og deretter velge mellom «Tillat valgte» eller «Tillat alle» nederst i banneret. Dersom vi huket av alle kategorier som ikke var nødvendige, ble knappen «Tillat valgte» endret til «Ikke tillat».

Dr.Dropin opplyste på tidspunktet å ha 44 ulike sporingsverktøy for markedsføringsformål. Tredjepartene som ble listet opp her var:

- Meta Platforms, Inc.
- Albacross
- Google
- Hubspot
- LinkedIn
- Microsoft
- Spotify
- Youtube

Datatilsynets tekniske undersøkelser skiller ikke mellom sporingsverktøy til ulike formål. Våre undersøkelser har avdekket sporingsverktøy fra følgende tredjeparter:

- Cookiebot
- Posthog
- Google
- Bing/Microsoft
- Omnisend/Soundestlink
- Sanity

Sammenholdt med informasjonen og kategoriseringen i cookie-banneret, var det tilsynelatende kun sporingsverktøy fra to av disse, Google og Bing/Microsoft, som ble benyttet til markedsføringsformål.

Google DoubleClick sporer de besøkende gjennom både en sporingspiksel og en informasjonskapsel. I cookie-banneret fremgikk det at informasjonskapselen IDE er brukt av Google DoubleClick for å registrere og rapportere om handlingene til den besøkende til nettstedet etter å ha sett eller klikket på en av annonsørenes annonser. Formålet er å måle hvor effektiv en annonse er og å kunne målrette annonser mot brukeren. Digitale fotspor og handlinger, samt en unik identifikator som leses fra IDE cookie sendes til «<https://googleads.g.doubleclick.net/...>» og <https://stats.g.doubleclick.net/...>».

Sporingsverktøyet fra Bing/Microsoft har tilsvarende funksjonalitet som Google DoubleClick med sporingspiksel og informasjonskapsler, men er implementert på en annen måte. Av cookie-banneret fremgikk det at formålet med flere av informasjonskapslene er å målrette av markedsføring. Om informasjonskapselen MUID sto det bare «Venter», men Datatilsynet forstår det slik at dette er en informasjonskapsel som gjør det mulig å spore besøkende på tvers av nettsteder for markedsføringsformål.

Når nettsiden lastes i brukerens nettleser vil javascriptet som initierer Bing-pikselen hentes fra «<https://bat.bing.com/bat.js>». Bing-pikselen registrerer besøkendes handlinger på nettsider og sender informasjon til «<https://bat.bing.com/action/...>». Informasjonen som sendes er blant annet digitalt fotspor med informasjon om nettleser, operativsystem, skjermstørrelse, handling og en unik identifikator som er hentet fra MUID cookie.

#### **4. Rettslig bakgrunn**

«Personopplysninger» er i personvernforordningen artikkel 4 nr. 1 definert som:

*enhver opplysning om en identifisert eller identifiserbar fysisk person («den registrerte»); en identifiserbar fysisk person er en person som direkte eller indirekte kan identifiseres, særlig ved hjelp av en identifikator, f.eks. et navn, et identifikasjonsnummer, lokaliseringsopplysninger, en nettidentifikator eller ett eller flere elementer som er spesifikke for nevnte fysiske persons fysiske, fysiologiske, genetiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sosiale identitet.*

Hva som utgjør behandling av personopplysninger er definert i artikkel 4 nr. 2:

*Enhver operasjon eller rekke av operasjoner som gjøres med personopplysninger, enten automatisert eller ikke, f.eks. innsamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, tilpasning eller endring, gjenfinning, konsultering, bruk, utlevering ved overføring, spredning eller alle andre former for tilgjengeliggjøring, sammenstilling eller samkjøring, begrensning, sletting eller tilintetgjøring.*

I henhold til personvernforordningen artikkel 4 nr. 7 er en «behandlingsansvarlig»:

*en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighet, en institusjon eller ethvert annet organ som alene eller sammen med andre bestemmer formålet med behandlingen av personopplysninger og hvilke midler som skal benyttes (...).*

Personopplysninger skal behandles på en lovlig, rettferdig og åpen måte med hensyn til den registrerte, se personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav a.

Personopplysninger skal videre samles inn for spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigede formål og ikke viderebehandles på en måte som er uforenlig med disse formålene, se personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav b.

Det er den behandlingsansvarliges ansvar å kunne påvise at behandlingen av personopplysninger skjer i tråd med prinsippene oppstilt i artikkel 5 nr. 1. Dette ansvarlighetsprinsippet er nedfelt i artikkel 5 nr. 2.

All behandling av personopplysninger må ha et rettslig grunnlag i artikkel 6 nr. 1 for å være lovlig. Bestemmelsen lister opp ulike rettslige grunnlag, herunder:

*Behandlingen er bare lovlig dersom og i den grad minst ett av følgende vilkår er oppfylt:*

- a) *den registrerte har samtykket til behandling av sine personopplysninger for ett eller flere spesifikke formål; (...)*
- f) *behandlingen er nødvendig for formål knyttet til de berettigede interessene som forfølges av den behandlingsansvarlige eller en tredjepart, med mindre den registrertes interesser eller grunnleggende rettigheter og friheter går foran og krever vern av personopplysninger, særlig dersom den registrerte er et barn.*

Med samtykke menes en «frivillig, spesifikk, informert og utvetydig viljesytring fra den registrerte der vedkommende ved en erklæring eller en tydelig bekreftelse gir sitt samtykke til behandling av personopplysninger som gjelder vedkommende», se personvernforordningen artikkel 4 nr. 11 og fortalen punkt 32.

Etter fortalepunkt 42 skal et samtykke «ikke anses som frivillig dersom den registrerte ikke har en reell valgfrihet, eller ikke er i stand til å nekte å gi eller trekke tilbake et samtykke uten at det er til skade for vedkommende».

Når samtykke anvendes som rettslig grunnlag, skal den registrerte ha fått informasjon om hva vedkommende samtykker til, inkludert hvilke personopplysninger som skal behandles og hva som er formålet med behandlingen. Den registrerte skal kunne forutse konsekvensene av å gi samtykke basert på informasjonen som den behandlingsansvarlige gir.<sup>5</sup> Dette innebærer at den behandlingsansvarlige ikke skal tilsløre realitetene, men forklare tydelig og rett frem hvilke opplysninger som skal samles inn og hva de skal brukes til.<sup>6</sup> Dersom samtykket ikke er informert,

---

<sup>5</sup> Se “Personvernforordningen Lovkommentar” om artikkel 6, av Åste Marie Bergseng Skullerud, Cecilie Rønnevik, Jørgen Skorstad og Marius Engh Pellerud, konsultert 19. juni 2024 på juridika.no.

<sup>6</sup> Se “Personvernforordningen Lovkommentar” om artikkel 7(2), av Åste Marie Bergseng Skullerud, Cecilie Rønnevik, Jørgen Skorstad og Marius Engh Pellerud, konsultert 19. juni 2024 på juridika.no.

vil den registrerte sin kontroll over egne personopplysninger bli illusorisk, og samtykket vil ikke være et gyldig rettslig grunnlag etter artikkel 6 nr. 1.<sup>7</sup>

Det europeiske personvernrådet (EDPB) har i sine retningslinjer om samtykke uttalt at den behandlingsansvarlige må vurdere hva slags gruppe personer virksomheten behandler personopplysninger om. For eksempel, dersom en tjeneste er rettet mot en gruppe personer som inkluderer mindreårige, så skal den behandlingsansvarlige sørge for at det gis informasjon som er forståelig for mindreårige.<sup>8</sup> For å kunne samle inn et informert samtykke fra et barn, så må altså den behandlingsansvarlige forklare hvordan personopplysningene vil behandles på en måte som er klar og enkel for barn å forstå.<sup>9</sup>

Samtykket skal gis for et spesifikt formål. Det innebærer at formålet må være tilstrekkelig konkret til å muliggjøre en vurdering av hvorvidt det er nødvendig å behandle de aktuelle personopplysningene og hvorvidt en behandling er i tråd med personvernforordningen.<sup>10</sup> Kravet om at samtykke skal være spesifikt skal sikre en viss grad av brukerkontroll og åpenhet for de registrerte, og det er tett knyttet til kravene om at samtykket skal være informert og frivillig. For å oppfylle kravet må den behandlingsansvarlige sørge at formålet er spesifikt på en slik måte at formålsutglidning unngås.<sup>11 12</sup> En behandlingsansvarlig som ber om samtykke for flere ulike formål bør tilrettelegge for en opt in-løsning for hvert enkelt formål. Den behandlingsansvarlige bør gi spesifikk informasjon knyttet til hver enkelt samtykkeforespørsel, slik at den registrerte er kjent med virkningen av de ulike valgene.<sup>13</sup>

Et samtykke antas å ikke være gitt frivillig dersom det ikke er mulig å gi separat samtykke for forskjellige behandlingsaktiviteter, se punkt 43 i fortalen til personvernforordningen.<sup>14</sup> Personvernrådet har uttalt at en tjeneste kan inkludere flere behandlingsaktiviteter for flere enn ett formål. I slike saker skal de registrerte kunne velge hvilket formål de aksepterer, og ikke måtte samtykke til flere behandlingsformål under ett (såkalt «bundling»)<sup>15</sup> Slik granularitet er nødvendig for at et samtykke skal være gyldig.

Personvernrådet har gitt råd og anbefalinger til hvordan man skal utforme brukergrensesnitt uten å bruke manipulativt design som bryter med personvernforordningen.<sup>16</sup> Manipulerende design kan

---

<sup>7</sup> Se EDPB Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679, avs. 62-63.

<sup>8</sup> Se EDPB Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679, avs. 70.

<sup>9</sup> Se EDPB Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679, avs. 126.

<sup>10</sup> Se “Personvernforordningen Lovkommentar” av Åste Marie Bergseng Skullerud, Cecilie Rønnevik, Jørgen Skorstad og Marius Engh Pellerud, konsultert 19. juni 2024 på juridika.no. Se også EDPBs retningslinjer om samtykke hvor det refereres til A29 WP Opinion 3/2013 on determination of purposes, i fotnote 28 på s. 13 og fotnote 30 på s. 14. Se Article 29 Data Protection Working Party Opinion 03/2013 on purpose limitation, s. 15-16

<sup>11</sup> Se EDPB Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679, s. 14.

<sup>12</sup> Personvernrådets forgjenger, Artikkel 29-gruppen, har uttalt at et formål som er vagt eller generelt, slik som for eksempel «markedsføring» («marketing purposes»), vil, uten flere detaljer, vanligvis ikke oppfylle kravet til å være spesifikt. Hvor detaljert et formål må være beskrevet for å være tilstrekkelig spesifikt avhenger av konteksten opplysningene er samlet inn i og hvilke personopplysninger som er omfattet. Se Article 29 Data Protection Working Party Opinion 03/2013 on purpose limitation, s. 15-16.

<sup>13</sup> Se EDPB Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679, s. 14-15.

<sup>14</sup> Se også EDPB Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679, s. 12.

<sup>15</sup> Se EDPB Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679, s. 12.

<sup>16</sup> Se EDPB Guidelines 03/2022 on deceptive design patterns in social media platform interfaces: how to recognise and avoid them.

påvirke brukeres oppførsel ved å utnytte kognitive bias. Det kan hindre den registrerte i å kunne beskytte sine personopplysninger og ta bevisste valg, for eksempel ved at den registrerte ikke kan gi et informert og frivillig samtykke.<sup>17</sup> Dette kan for eksempel gjøres med fargevalg i brukergrensesnittet ved at ulike valg har ulike farger, og hvor et alternativ er mer iøynefallende enn det mest personvernvennlige alternativet.

Det franske datatilsynet, CNIL, fattet et vedtak i desember 2023 hvor de kom til at «nudging» i form av farge, design og valg av tekst på knappene for samtykke medførte at kravet til frivillighet ikke var oppfylt.<sup>18</sup>

At samtykket skal være utvetydig innebærer at det skal gis ved en aktiv handling eller erklæring fra den registrerte. Det skal være klart at den registrerte har samtykket til den aktuelle behandlingen.<sup>19</sup>

Etter artikkel 7 nr. 3 skal det også være «like enkelt å trekke tilbake som å gi samtykke». Etter Datatilsynets syn må det samme prinsippet gjelde for muligheten til å avslå samtykke. Dersom det ikke er like enkelt å avslå samtykke som å gi det, «dulter» den behandlingsansvarlige de registrerte til å samtykke til behandlinger som de kanskje ellers ikke ville samtykket til, og fratar dem dermed et reelt valg.

Dette synet støttes videre av praksis fra EU-domstolen i *Orange Romania*, hvor domstolen uttalte følgende om kravet om at et samtykke skal være frivillig:

*«Således som generaladvokaten har anført i punkt 60 i forslaget til afgørelse, rejses der tvivl om den frivillige karakter af dette samtykke på grund af det forhold, at Orange România i tilfælde af nægtelse af samtykke afveg fra den normale procedure, der fører til indgåelse af aftalen, og krævede, at kunden skriftligt erklærede, at vedkommende ikke gav samtykke til hverken indsamling eller opbevaring af en genpart af sit identitetsbevis. Som anført af Kommissionen under retsmødet kan et sådant yderligere krav nemlig uretmæssigt påvirke det frie valg med hensyn til at modsætte sig denne indsamling og opbevaring, hvilket det ligeledes påhviler den forelæggende ret at efterprøve.»<sup>20</sup>*

I avsnitt 60 i Generaladvokatens uttalelse i samme sak, viste denne til *Planet49-saken*, og uttalte at:

*«Hvis – for endnu en gang at henvise til Planet49-dommen – et forudafkrydset felt på et internetwebsted anses for en alt for stor byrde for en kunde, så kan en kunde så meget desto mindre ikke med rimelighed forventes at nægte sit samtykke i håndskrevet form.»<sup>21</sup>*

Det følger av personvernforordningen artikkel 9 nr. 1 at behandling av særlige kategorier av personopplysninger i utgangspunktet er forbudt:

---

<sup>17</sup> Se EDPB Guidelines 03/2022 on deceptive design patterns in social media platform interfaces: how to recognise and avoid them, i avsnitt 3. Se også Forbrukerrådets rapport «Deceived by design», <https://www.forbrukerradet.no/manipulerende-design/>.

<sup>18</sup> SAN-2023-025, se <https://www.cnil.fr/en/data-brokers-tagadamedia-fined-eu75000>

<sup>19</sup> Se EDPB Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679, s. 18.

<sup>20</sup> Sak C-61/19, *Orange Romania*, avgjørelse av 11. november 2020, avsnitt 50

<sup>21</sup> Forslag til avgjørelse fra Generaladvokat Szpunar, Sak C-61/19, *Orange Romania*, avsnitt 60

*Behandling av personopplysninger om rasemessig eller etnisk opprinnelse, politisk oppfatning, religion, filosofisk overbevisning eller fagforeningsmedlemskap, samt behandling av genetiske opplysninger og biometriske opplysninger med det formål å entydig identifisere en fysisk person, helseopplysninger eller opplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering, er forbudt.*

Forbudet i artikkel 9 nr. 1 får ikke anvendelse dersom noen av unntaksvilkårene i artikkel 9 nr. 2 er oppfylt:

*Nr. 1 får ikke anvendelse dersom et av følgende vilkår er oppfylt:*

- a) *Den registrerte har gitt uttrykkelig samtykke til behandling av slike personopplysninger for ett eller flere spesifikke formål, unntatt dersom det i unionsretten eller medlemsstatens nasjonale rett er fastsatt at den registrerte ikke kan oppheve forbudet nevnt i nr. 1. (...)*

## **5. Tilsynets avgrensning mot ekomloven**

Datatilsynet skal håndheve regelverket i personopplysningsloven, herunder personvernforordningen. Regelverket gjelder for all behandling av personopplysninger når ikke annet er bestemt i eller med hjemmel i lov, jf. personopplysningsloven § 2 første ledd.

Bruk av informasjonskapsler var på tilsynstidspunktet særregulert i ekomloven 2003 § 2-7 b, som gjennomfører artikkel 5 nr. 3 i EUs kommunikasjonsvernordning.<sup>22</sup>

I dag er ekomloven 2003 § 2-7 b erstattet av ekomloven 2024 § 3-15. Den største forskjellen mellom gammel og ny bestemmelse er at ny bestemmelse spesifiserer at samtykket skal oppfylle kravene etter personvernforordningen.

Av ekomloven 2003 § 2-7 b første ledd følger det at:

*«Lagring av opplysninger i brukers kommunikasjonsutstyr, eller å skaffe seg adgang til slike, er ikke tillatt uten at brukeren er informert om hvilke opplysninger som behandles, formålet med behandlingen, hvem som behandler opplysningene, og har samtykket til dette.»*

Ifølge ordlyden omfatter bestemmelsen for det første lagring av opplysninger på den registrertes enhet (mobiltelefon, datamaskin, nettbrett mv.). Bestemmelsen omfatter også det å få tilgang til opplysningene som er lagret på enheten. I forarbeidene til bestemmelsen presiseres det at regelen regulerer selve handlingen – det å lagre eller å hente ut informasjonen.<sup>23</sup> Bestemmelsen har som formål å verne brukerens kommunikasjonsutstyr ettersom dette er en del av privatlivet, uavhengig av om det skjer en behandling av personopplysninger, jf. kommunikasjonsvernordningens foralepunkt 24.

---

<sup>22</sup> Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council of 12 July 2002 concerning the processing of personal data and the protection of privacy in the electronic communications sector [ePrivacy Directive].

<sup>23</sup> Prop. 69 L (2012-2013), s. 102.

På tilsynstidspunktet var Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) fagmyndighet for denne bestemmelsen i Norge. Ekomlovens særkrav ble derfor ikke vurdert i tilsynet.

Behandlingen av personopplysninger utover det å lagre opplysninger i enheten, eller å skaffe seg tilgang til disse, faller utenfor virkeområdet til bestemmelsen i ekomloven. Som tilsynsmyndighet for personopplysningsloven har Datatilsynet alltid kompetanse til å vurdere denne behandlingen.

Personopplysningsloven gjelder også for behandling som faller innenfor ekomloven 2003 § 2-7 b og ekomloven 2024 § 3-15 så langt det er snakk om personvernasppekter som ikke er regulert av bestemmelsen. Det vil si at for eksempel prinsippene for behandling av personopplysninger i personvernforordningen artikkel 5 og kravene til informasjonssikkerhet i artikkel 32 også gjelder når man lagrer eller får tilgang til personopplysninger i den registrertes enhet. Dette er i tråd med kommunikasjonsverndirektivet fortalepunkt 10 og personvernforordningen fortalepunkt 173, som sier at personvernforordningen gjelder for alle sidene ved vern av grunnleggende rettigheter og friheter som ikke er særregulert i kommunikasjonsverndirektivet, inkludert den registrertes rettigheter og de behandlingsansvarliges plikter.

Vi har avgrenset tilsynet til Nettstedets bruk av sporingsverktøy som faller inn under Datatilsynets kompetanse etter personopplysningsloven og personvernforordningen.

Datatilsynet er fra og med 2025 tilsynsmyndighet også for selve lagringen i kommunikasjonsutstyr og adgang til de lagrede opplysningene etter ekomloven 2024 § 3-15, sammen med Nkom.<sup>24</sup> Vi understreker derfor viktigheten av at nettstedsoperatøren sørger for å overholde kravene til samtykke i ny ekomlov ettersom dette kan bli gjenstand for senere tilsyn.

## **6. Datatilsynets vurdering**

### **6.1 Behandling av personopplysninger**

Datatilsynet har valgt å avgrense vår vurdering til Dr.Dropins behandling av personopplysninger for markedsføringsformål gjennom bruk av sporingsverktøy fra Bing/Microsoft og Google. Vurderingene våre vil likevel være relevante for bruk av andre informasjonskapsler, piksler og sporingsverktøy for øvrig.

Når en besøkende laster inn en nettside på Nettstedet, aktiveres de innebygde pikslene. Da sender pikslene informasjon om den spesifikke nettsiden som er lastet inn sammen med identifikatorer om den besøkende.

Opplysningene som deles inkluderer altså unike identifikatorer som utpeker den enkelte brukeren og skiller dem fra andre besøkende på Nettstedet. Nettidentifikatorer er uttrykkelig nevnt i personvernforordningen artikkel 4 nr. 1 som et eksempel på en personopplysning. I fortalepunkt 30 begrunnes hvorfor slike opplysninger regnes som personopplysninger:

*«Fysiske personer kan knyttes til nettidentifikatorer via utstyr, programmer, verktøy og protokoller, f.eks. IP-adresser, informasjonskapsler eller andre identifikatorer, f.eks. radiofrekvensidentifikasjonsmerker. Dette kan etterlate spor som særlig i kombinasjon*

---

<sup>24</sup> Forskrift 2024-12-20-3413 om delegering av myndighet etter lov om elektronisk kommunikasjon pkt. 12.

*med entydige identifikatorer og andre opplysninger som serverne mottar, kan brukes til å opprette profiler for fysiske personer og identifisere dem.»*

I fortalepunktet fremheves muligheten til å identifisere personer ved å sammenstille andre opplysninger som mottakeren rimeligvis har tilgang på.<sup>25</sup> I dette tilfellet tilgjengeliggjøres opplysningene for Google og Microsoft, to store nettplattformer som eier mange ulike nettsteder og nettsider. Flere av disse tjenestene har direkte identifiserende informasjon om brukerne.

Som forklart ovenfor har begge sporingsverktøyene som formål å målrette markedsføring. Det vil si at man er i stand til å spore og kjenne igjen nettstedbrukerne over tid og tilpasse markedsføring til dem basert på informasjon eller antakelser om dem, for eksempel hva de har foretatt seg på ulike nettsider.

Datatilsynet finner det klart at opplysningene som deles fra Nettstedet gjennom de aktuelle sporingsverktøyene er personopplysninger etter personvernforordningen artikkel 4 nr. 1.

Det er dessuten klart at det skjer videre behandling av personopplysninger ut over å lagre eller lese av informasjon i brukerens utstyr, for eksempel gjennom behandling av personopplysninger innhentet ved hjelp av sporingspiksel og etterfølgende behandling, jf. personvernforordningen artikkel 4 nr. 2. Dette faller klart innenfor personvernforordningen.

## **6.2 Behandlingsansvar**

Behandlingsansvarlig er et juridisk pliktsubjekt med ansvar for å behandle personopplysningene i tråd med reglene i personvernforordningen. Som nevnt i punkt 4 defineres «behandlingsansvarlig» som den som alene eller sammen med andre fastsetter formålet med behandlingen av personopplysninger og hvilke midler som skal benyttes, jf. artikkel 4 nr. 7.

EU-domstolen har også fastslått at fysiske eller juridiske personer som utøver innflytelse over behandlingen av personopplysninger til eget formål, og som deltar – som et resultat – i fastsettelsen av formål og midler for denne behandlingen, kan anses som en behandlingsansvarlig.<sup>26</sup> Når det er felles behandlingsansvar blant flere aktører for en behandling, kreves det ikke at hver aktør har tilgang til de aktuelle personopplysningene. Felles ansvar betyr likevel ikke at forskjellige aktører har samme ansvar for en behandling av personopplysninger. De forskjellige aktørene kan være ansvarlige for forskjellige faser av behandlingen av personopplysninger og i varierende grader, noe som betyr at hver aktørs ansvar må vurderes i lys av alle relevante sider av saken.<sup>27</sup>

I Fashion ID-dommen<sup>28</sup> tok EU-domstolen stilling til ansvarsfordelingen mellom en nettstedsoperatør og tilbyderer av et sporingsverktøy. Spørsmålet var om nettstedsoperatøren ved å implementere en programkode på nettstedet, som overførte personopplysninger til en tredjepart, var behandlingsansvarlig til tross for at nettstedsoperatøren ikke selv kunne påvirke hva som skjedde med opplysningene etter at de ble hentet av tredjeparten. EU-domstolen konkluderte med at nettstedsoperatøren hadde gjort det mulig for tredjeparter, i dette tilfellet Facebook, å få tilgang

<sup>25</sup> Se også fortalepunkt 26 til personvernforordningen.

<sup>26</sup> C-25/17, *Jehovan todistajat*, avsnitt 68.

<sup>27</sup> C-210/16, *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein*, avsnitt 38 og C-25/17, *Jehovan todistajat*, avsnitt 69.

<sup>28</sup> C-40/17, *Fashion ID GmbH & Co. KG*

til personopplysninger om brukeren. Videre kom EU-domstolen frem til at nettstedsoperatøren, sammen med tredjeparten, bestemte formål og virkemidler ved innsamling og deling av personopplysninger fra nettstedet. Nettstedsoperatøren var derfor behandlingsansvarlig for opplysningene som endte hos tredjepart til tross for at de ikke hadde tilgang til opplysningene selv. EU-domstolen understreket at nettstedsoperatøren hadde godtatt innsamlingen og den videre utleveringen til tredjeparter ved å implementere sporingsverktøy på nettstedet for å få kommersielle fordeler i form av markedsføring.

Dr.Dropin har implementert sporingsverktøy fra Bing/Microsoft og Google på Nettstedet og dermed tilrettelagt for at tredjepart får tilgang til personopplysninger om de som besøker Nettstedet. Dette innebærer også at Dr.Dropin har muliggjort de etterfølgende aktivitetene for markedsføringsformål. Den etterfølgende behandlingen i markedsføringsøyemed skjer også i Dr.Dropins interesse, for å kunne nå ut til relevante målgrupper i ulike kanaler. Dr.Dropin har derfor utøvd bestemmende innflytelse over formål og midler og har derfor behandlingsansvar for behandlingen av personopplysninger som skjer ved bruken av sporingsverktøy på Nettstedet, jf. personvernforordningen artikkel 4 nr. 7.

### **6.3 Rettslig grunnlag**

Som nevnt ovenfor må behandlingen av personopplysninger ha et rettslig grunnlag i en av alternativene i artikkel 6 nr. 1. Det er særlig samtykke etter bokstav a og en interesseavveiling etter bokstav f som kan utgjøre behandlingsgrunnlag for behandling av personopplysninger for markedsføringsaktiviteter.

Vi bemerker at det fra 1. januar 2025 gjelder krav om gyldig samtykke for plassering av informasjonsskapsler, men dette kravet gjaldt ikke på tilsynstidspunktet.

På bakgrunn av informasjonen Dr.Dropin ga i cookie-banneret, legger Datatilsynet til grunn at Dr.Dropin baserer behandlingen av personopplysninger som samles inn gjennom sporingsverktøy på samtykke etter artikkel 6 nr. 1 bokstav a.

I det følgende vil Datatilsynet vurdere om Dr.Dropins lagdelte samtykkeløsning, der man måtte gjennom flere steg for å kunne nekte samtykke til behandling av personopplysninger gjennom bruk av sporingsverktøy, var i tråd med personvernforordningens krav til gyldig samtykke.

#### **6.3.1 Frivillig**

Kravet om at et samtykke må være frivillig, innebærer at den registrerte må ha et reelt valg med hensyn til om de ønsker å si ja eller nei til den aktuelle behandlingen.<sup>29</sup> Manipulerende design kan undergrave frivilligheten av et samtykke og dermed føre til at samtykket er ugyldig. EU-

---

<sup>29</sup> Personvernforordningen, fortalepunkt 42

domstolen har uttalt i Planet49-dommen<sup>30</sup> at forhåndsavkryssede bokser<sup>31</sup>, der brukeren selv må huke av for å nekte samtykke, ikke utgjør et gyldig samtykke, jf. personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav a og artikkel 4 nr. 11. Slik vi redegjorde for i del 4 kan også bruk av fargevalg og lagvis tilnærming i samtykkeløsninger føre til at samtykke ikke er frivillig dersom brukeren «dultes» til å samtykke gjennom manipulerende design.<sup>32</sup>

På Dr.Dropins nettsted hadde den registrerte, altså brukeren av Nettstedet, muligheten til å samtykke til bruk av sporingsverktøy på cookie-bannerets førsteside. Muligheten til å begrense bruken av sporingsverktøy ble først gitt dersom man trykket «Tilpass» eller «Detaljer» på førstesiden, og muligheten til å fullstendig avslå alle sporingsverktøy som ikke er «nødvendige» kom først dersom den registrerte deretter selv huket «av» forhåndsavkryssede bokser. Dersom den registrerte gikk gjennom alle disse trinnene, endret boksen som på førstesiden het «Tilpass» og deretter het «Tillat valgte», seg til «Ikke tillat».

Som vist krevde det flere trykk for å si nei, enn det gjorde for å si ja. Det var altså vanskeligere å si nei enn ja, noe som undergravde brukerens reelle valg.

Det fremgikk heller ikke tydelig på førstesiden hvordan man skulle gå frem dersom man ikke ønsket å samtykke til sporingsverktøy, men den registrerte måtte selv forstå at dette kunne skje via knappen «Tilpass» eller fanen «Detaljer».

I cookie-banneret på Nettstedet hadde knappen for «Tillat alle» en farge som var særlig fremhevet og dermed bevisst eller underbevisst kunne lede den registrerte til å velge dette alternativet uavhengig av vedkommendes personvernpreferanser. «Tillat alle»-knappen hadde en klar grønn farge, mens valget «Tilpass» hadde en hvit farge i likhet med bakgrunnen i cookie-banneret. Datatilsynet vurderer det slik at designet på cookie-banneret var egnet til å dytte den registrerte til å velge alternativet «Tillat alle» gjennom kognitiv bias, særlig når den registrerte bare ville komme videre for å lese om helsetjenestene.

Utformingen av cookie-banneret er et klart eksempel på «dulting» eller manipulerende design som innebærer upassende påvirkning fordi det er egnet til å forstyrre brukerens frivillige valg. Basert på gjennomgangen her mener Datatilsynet at Dr.Dropin «dulter» den registrerte til å samtykke på en slik måte at det ikke kan påvises at den registrerte har samtykket «frivillig», i strid med vilkåret om «frivillighet» i artikkel 4 nr. 11.

### 6.3.2 Utvetydig avgitt gjennom en aktiv handling

Etter artikkel 4 nr. 11 skal som nevnt et samtykke videre være gitt ved en «utvetydig viljesytring» gjennom en «erklæring eller en tydelig bekreftelse».

---

<sup>30</sup> C-673/17, *Planet49*, avsnitt 63. «Det følger heraf, at det samtykke, der er omhandlet i artikkel 2, litra f), og i artikkel 5, stk. 3, i direktiv 2002/58, sammenholdt med artikkel 4, nr. 11), og artikkel 6, stk. 1, litra a), i forordning 2016/679 ikke er gyldigt afgivet, når lagring af oplysninger eller adgang til oplysninger, som allerede er lagret på brugeren af et internetwebstedes terminaludstyr, tillades ved et forudafkrydset felt, som brugeren skal vælge fra for at nægte at give sit samtykke.»

<sup>31</sup> Se også personvernforordningen fortepunkt 32 “Taushet, forhåndsavkryssede bokser eller inaktivitet bør derfor ikke utgjøre et samtykke».

<sup>32</sup> Se EDPB Guidelines 03/2022 on deceptive design patterns in social media platform interfaces: how to recognise and avoid them.

Vilkåret innebærer at det skal være åpenbart at den registrerte har samtykket til den aktuelle behandlingen. Personvernrådet har uttalt at kravet om at samtykket er avgitt gjennom en «aktiv handling» betyr at den registrerte «must have taken a deliberate action to consent to the particular processing».

Datatilsynet i Østerrike, Österreichische Datenschutzbehörde, fattet et vedtak i september 2023 hvor de uttalte at et samtykke ikke kunne regnes som «utvetydig avgitt gjennom en aktiv handling», dersom det ikke var mulighet for å avslå på samme nivå som det var mulig å samtykke.<sup>33</sup> Det ble særlig fremholdt at det ikke kunne utelukkes at de registrerte hadde klikket på samtykke-knappen først og fremst fordi de ikke fikk tilbudet om å avslå. Med andre ord var det uklart om de registrerte faktisk ønsket å gi et samtykke eller om de klikket på knappen fordi de opplevde at de ikke hadde noe enkelt og reelt valgalternativ.

Vilkåret henger videre nært sammen med artikkel 7 nr. 1 som fastsetter at det er den behandlingsansvarlige som har bevisbyrden for at et gyldig samtykke er avgitt. Dersom det er tvil med hensyn til om den registrerte har ment og ønsket å samtykke, er det den behandlingsansvarlige som må bære risikoen for dette.

I Dr.Dropins samtykkeløsning var det, som beskrevet over, ikke mulighet for å avslå behandling av personopplysninger gjennom sporingsverktøy på førstesiden av cookie-banneret. Det fremgikk heller ikke tydelig av førstesiden hvordan man skulle gå frem for å avslå samtykke. Man kan derfor ikke utelukke at den registrerte har valgt «Tillat alle» i mangel på tydelig mulighet for å avslå. Etter Datatilsynets syn kan det dermed ikke bevises at den registrerte har avgitt et utvetydig samtykke, jf. artikkel 4 nr. 11 og artikkel 7 nr. 1.

### 6.3.3 Konklusjon

Basert på gjennomgangen over har Datatilsynet kommet til at samtykket Dr.Dropin innhentet for behandling av personopplysninger til markedsføringsformål gjennom sporingsverktøyene fra Bing/Microsoft og Google, ikke oppfyller kravene til gyldig samtykke etter artikkel 6 nr. 1 bokstav a, jf. artikkel 4 nr. 11 og artikkel 7 nr. 1.

Vi kan ikke se at noen av de andre behandlingsgrunnlagene i personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 kommer til anvendelse for behandlingen. Behandlingen skjedde uten behandlingsgrunnlag, og dermed finner vi brudd på personvernforordningen artikkel 6 nr. 1.

### 6.3.4 *Merknader fra Dr.Dropin*

Dr.Dropin har en rekke merknader til varselet om vedtak av 20. februar 2025. I sitt tilsvarende svar av 27. mars 2025 skriver Dr.Dropin følgende: «

1. Løsningen fulgte Datatilsynets egen veiledning på samtykke

---

<sup>33</sup> DSB-D130.1174, se

[https://www.ris.bka.gv.at/JudikaturEntscheidung.wxe?Abfrage=Dsk&Dokumentnummer=DSBT\\_20230919\\_2023\\_0\\_632\\_875\\_00](https://www.ris.bka.gv.at/JudikaturEntscheidung.wxe?Abfrage=Dsk&Dokumentnummer=DSBT_20230919_2023_0_632_875_00), sist åpnet 17. januar 2025.

2. Dr.Dropin etterspurte mulige feil eller forbedringspunkter fra Datatilsynet etter mottak av de tekniske undersøkelsene i 2024, uten at Datatilsynet kunne vise til noe. Det tok nesten ett år med juridiske vurderinger, hvilket viser utydeligheten og kompleksiteten i gjeldende regulatoriske rammeverk
3. Løsningen fulgte en praksis tilsvarende den store majoriteten av norske nettsted
4. Løsningen fulgte allmenn og definisjonsmessig forståelse av loven på aktuelt punkt
5. Datatilsynet, eller andre offentlige kilder, veileder ikke selskaper til foreslått praksis
6. Vårt rammeverk for personvern er utformet i samråd med juridisk ekspertise, uten å avdekke svakheter Datatilsynet argumenterer for
7. Det er ikke rimelig å forvente at Dr.Dropin skal følge samtlige EU-lands rettsprosesser og deres respektive Datatilsyn (kilder brukt i kritikken mot oss)
8. Flere av beskrivelsene til Datatilsynet viser til informasjon som er nyere enn datoen for de tekniske undersøkelsene, som deres vurderinger bygger på.
9. Vi har foreløpig ikke funnet ett eneste nettsted som følger Datatilsynets beskrivelser i varselet fullstendig, ei heller Datatilsynet selv.
10. Forhåndsvarselet inneholder en rekke feil og svakheter».

Datatilsynet forstår merknadene som at Dr.Dropin mener at det ikke var mulig for dem å utlede at samtykkeløsningen var ulovlig basert på det tilgjengelige kildemateriale. Merknadene knytter seg dels til at Datatilsynets forståelse av samtykkekravet ikke fremgår av ordlyden eller andre tilgjengelige kilder (lovtolkning og rettskildebruk) og dels til at det ikke er rimelig å forvente at Dr.Dropin kunne vite at de ikke oppfylte samtykkekravet (rettsvillfarelse).

Datatilsynet bemerker innledningsvis at det faktum at manipulerende design («deceptive design» og «dark patterns») er vanlig bransjepraksis, ikke i seg selv er et bevis på etterlevelse. At denne praksisen er utbredt, er uten betydning i vurderingen av om samtykkeløsningen er lovlig. Det er derfor irrelevant at Dr.Dropin har fremlagt dokumentasjon på at 100 av de største nettstedene i Norge hadde liknende samtykkeløsning.

Dr.Dropin trekker også frem Datatilsynets egen samtykkeløsning i sitt tilsvarende og hevder denne løsningen også innebærer «ulik fargebruk på Av og På» og «at det krever flere trykk (og mer undersøkelser) å trekke enn å gi dette samtykket». Datatilsynets samtykkeløsning er svært forskjellig fra Dr.Dropin sin, og vi kan ikke se at sammenligningen er relevant. Datatilsynet har valgt en opt-in-løsning der brukeren aktivt må trykke på «På» for å godta bruk av funksjonelle informasjonskapsler. Tilbaketrekning av samtykke har for øvrig ikke vært berørt i tilsynet med Dr.Dropin. Tilsynsfunnet går ut på at det hos Dr.Dropin var vanskeligere å si nei til sporing enn det var å gi samtykke. Slik er det ikke på Datatilsynets nettsted. Videre blir forskjellen i fargebruk i Datatilsynets samtykkeløsning først synlig for brukeren *etter* at samtykke er gitt. Dette skal signalisere at sporingsverktøyet er påskrudd. Før samtykke gis er det lik fargebruk i Datatilsynets samtykkeløsning. Sammenligningen er derfor ikke relevant.

Dr.Dropin fremhever at de har fulgt en «allmenn og definisjonsmessig forståelse av loven på aktuelt punkt» og «Løsningen fulgte Datatilsynets egen veiledning på samtykke». Datatilsynet tolker dette som en anførsel om lovtolkningen og rettskildebruk.

Tolkningsspørsmålet i denne saken gjelder hva som ligger i at samtykke må være «frivillig» og «utvetydig» i forbindelse med samtykkeløsninger ved bruk av sporingsverktøy. Datatilsynet har i del 4 tolket samtykkebegrepet basert på personvernforordningens ordlyd og fortale, praksis fra EU-domstolen, veiledning fra Personvernrådet, juridisk litteratur og forvaltningspraksis fra andre datatilsyn i EØS. Datatilsynet understreker at frivillighetskravet følger av ordlyden i artikkel 4 nr. 11 og at det kommer klart frem av vår veileder, Personvernrådets veiledning og EU-domstolens praksis at brukeren skal ha et frivillig valg. Dersom det ikke er klart for brukeren hvordan de skal takke nei, i tillegg til at det er mer krevende å takke nei enn ja, er samtykke ikke frivillig.

Dr. Dropin påpeker i sine merknader at *noen* av kildene Datatilsynet bruker til å underbygge sin tolkning er nyere enn datoen for de tekniske undersøkelsene og at det ikke er rimelig å forvente at Dr.Dropin skal følge samtlige EU-lands rettsprosesser og deres respektive datatilsyn.

Datatilsynet understreker at kravet om at samtykke skal være «frivillig» ikke følger av avgjørelser fra andre lands datatilsyn, men av personvernforordningen selv. EU-domstolen er autorativ tolker av EU-regelverk og det er derfor viktig at behandlingsansvarlige holder seg oppdatert på sentrale avgjørelser fra EU-domstolen. EU-domstolen har for øvrig avsagt flere dommer om samtykkekravet før tilsynstidspunktet.

Konklusjonene våre bygger ikke på andre datatilsyns vedtak og vi er ikke bundet av deres funn. Likevel understøtter avgjørelsene at dette er en utbredt oppfatning også hos andre datatilsyn i EØS som tolker det samme regelverket. Harmonisering og konsistent håndheving av personvernregelverket er en overordnet målsetning ved personvernforordningen og det er derfor ønskelig med en ensartet praksis i EØS.

Merknadene til vedtaket knytter seg til dels til at kildematerialet er lite tilgjengelig og at Dr.Dropin ikke med rimelighet kunne vite at denne løsningen ikke oppfylte samtykkekravet i personvernforordningen. Dr.Dropin viser til at dette var en utbredt løsning, det var få tilgjengelige kilder som veileder om dette og at de hadde fått hjelp av juridisk ekspertise til utformingen av samtykkeløsningen. Disse argumentene knytter seg til manglende kjennskap om den aktuelle rettsregelen. I denne saken har Datatilsynet ikke ilagt Dr.Dropin straff i form av overtredelsesgebyr og spørsmålet om en eventuell rettsvillfarelse er unnskyldelig kommer derfor ikke på spissen.

Til slutt påpeker Dr.Dropin at vedtaket inneholder «en rekke feil og svakheter». Det er ikke presisert hva disse feilene er utover at «ikke alle Datatilsynets funn kan anses som faktiske, all den tid det er eksempler på at det ikke er gjort detaljerte nok tekniske undersøkelser.» Datatilsynet har brukt et rettslig faktabegrep der faktum betyr fenomener det knyttes rettsvirkninger til. Det rettslige faktabegrepet skiller seg derfor noe fra det alminnelige faktabegrepet. Dette vedtaket bygger på det faktum at Dr.Dropin har brukt sporingsverktøyene Google Doubleclick og Bing-sporingspiksel i tillegg til hvordan samtykkeløsningen så ut på tilsynstidspunktet. Vi kan ikke se at det er noe uenighet på disse punktene eller vi har lagt feil faktum til grunn i våre rettslige vurderinger.

Datatilsynet bemerket for ordens skyld i varselet at det var listet opp flere tredjeparter i cookie-banneret enn det vi fant i våre tekniske undersøkelser. Dette avsnittet har vi fjernet i det endelige vedtaket ettersom det uansett ikke er relevant for vedtaket. Avsnittet gjaldt ikke Google Doubleclick og Bing-sporingspiksel. Det har derfor ikke betydning for vedtakets innhold.

## **7. Valg av reaksjon**

Datatilsynet varslet 20. februar 2025 et pålegg om at Dr.Dropin måtte opphøre bruk av Google Doubleclick og Bing-sporingspiksel frem inntil det er utarbeidet en samtykkeforespørsel som oppfyller personvernforordningens krav til frivillighet og utvetydighet. Dr.Dropin har i dag en ny samtykkeløsning der det er like enkelt å samtykke som å avvise bruk av sporingsverktøy, i tillegg til at fargebruken er den samme for samtykke og avvisning. Dette er svært positivt.

Den opprinnelige vurderingen vår er ikke relevant for samtykkeløsningen slik den ser ut i dag. Derfor bortfaller pålegget. Vi presiserer at vi ikke har gjennomført en full gjennomgang av den nye samtykkeløsningen.

Dr.Dropin har i sine merknader kommentert at det ikke kreves noe vedtak i saken. Vi fremhever i denne forbindelse at pålegg har et framoverskuende formål om er å rette opp lovbrudd, mens overtredelsesgebyr, vedtak om brudd eller irettesettelser er reaksjoner mot det lovbruddet som har skjedd. Pålegg er derfor proaktive, mens irettesettelser og overtredelsesgebyr er reaktive. I dette tilfellet bortfaller pålegget, mens det fortsatt vil være behov for å reagere på det lovbruddet som har skjedd.

Datatilsynet har ikke funnet det nødvendig å ilegge overtredelsesgebyr i denne saken. I denne vurderingen har vi blant annet lagt vekt på at Dr.Dropin har vært samarbeidsvillige og på eget initiativ gjort enkelte endringer de så behov for etter at Datatilsynet tok kontakt. I tillegg har de, før tilsynet, på eget initiativ har differensiert mellom ulike deler av nettstedet, der utvalgte deler av nettstedet har en mer begrenset bruk av sporingsteknologi enn hva som fremkommer av cookie-banneret, for eksempel sidene for bestilling av time, bestilling av resept og noen sider knyttet til bedriftshelsetjenesten.

Vi vurderer det slik at en irettesettelse vil være tilstrekkelig for å sikre etterlevelse med regelverket i denne saken. Vår hjemmel for å ilegge irettesettelse er personvernforordningen artikkel 58 nr. 2 bokstav b.

Irettesettelse er en forvaltningsmessig reaksjon med formål å markere kritikk av de omtalte bruddene på reglene. Ileggelse av irettesettelse vil kunne bli lagt vekt på i en eventuell senere vurdering av ileggelse av overtredelsesgebyr hvis det forekommer tilsvarende brudd regelverket jf. personvernforordningen art. 83 nr. 2 bokstav i.

## **8. Anbefalinger til oppfølging**

I dette tilsynet har vi bare sett på enkelte av undersidene på Nettstedet. Vi har imidlertid notert oss at Nettstedet også har artikler som inneholder informasjon om bestemte helsetilstander. Dersom det er sporingsverktøy på disse undersidene, vil tredjepart få informasjon om at en bestemt person har vært inne på dem og hvilke handlinger vedkommende har gjort der, for eksempel om vedkommende leser artikler om skabb eller angst. Selv om det ikke er mulig å med sikkerhet fastslå den fysiske eller psykiske helsen til en besøkende på Nettstedet basert på hvilke artikler om helsetilstander vedkommende er inne på, er det grunn til å anta at i alle fall en persons besøk samlet sett over tid vil gi et bilde av vedkommendes helsesituasjon

Helseopplysninger er en særlig kategori personopplysninger, og reglene om særlige kategorier personopplysninger gjelder også der slike opplysninger *indirekte* kan utledes.<sup>34</sup>

Dersom Dr.Dropin har sporingsverktøy på undersider med informasjon om bestemte helsetilstander, er det altså høyst sannsynlig at dette vil regnes som behandling av særlige kategorier personopplysninger. Det er veldig alvorlig dersom denne typen opplysninger behandles ulovlig. I denne sammenhengen bør Dr.Dropin gjennomgå alle undersidene sine for å sikre at all bruk av sporingsverktøy skjer på en lovlig måte, herunder at samtykkeløsningen gjør nettstedets besøkende i stand til å utøve et fritt valg. De andre kravene til samtykke som vi ikke har berørt i denne saken må også følges – for eksempel må brukerne få tilstrekkelig informasjon før samtykke eventuelt gis.

Når det gjelder informasjon, er det for eksempel viktig at de besøkende på Nettstedet blir informert dersom samtykke til bruk av sporingsverktøy innebærer at tredjeparter kan bruke personopplysninger (og eventuelt særlige kategorier personopplysninger) til sine egne formål, herunder kommersielle formål som markedsføring. De besøkende bør også bli informert om at vedkommende fortsatt kan bruke nettstedet dersom de ikke gir samtykke.

Datatilsynet har nylig publisert en veileder<sup>35</sup> om bruk av informasjonskapsler og andre sporingsverktøy. Veilederen gir en grundig gjennomgang av reglene og konkrete eksempler på samtykkeløsninger. Vi anbefaler å sette seg godt inn i veilederen.

Som forklart ovenfor har vi valgt å ikke se på særkravene etter ekomloven i dette tilsynet. Nå har imidlertid Datatilsynet fått tilsynskompetanse etter ekomloven § 3-15, som betyr at vi i fremtiden vil føre tilsyn også med denne bestemmelsen, herunder kravet om gyldig samtykke til plassering av informasjonskapsler.

## 9. Klageadgang

Dr.Dropin kan klage på vedtaket om irrettesettelse. En eventuell klage må sendes til Datatilsynet **innen tre uker etter at dette brevet er mottatt**, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Dersom vi opprettholder vårt vedtak vil vi sende saken videre til Personvernemnda for klagebehandling.

## 10. Innsyn og offentlighet

Vi vil også informere dere om at alle dokumentene i utgangspunktet er offentlige, jf. offentlighetsloven § 3. Dersom dere mener det er grunnlag for å unnta hele eller deler av dokumentet fra offentlig innsyn ber vi dere om å begrunne dette.

Hvis dere har spørsmål om saken, kan dere ta kontakt på e-post, [postkasse@datatilsynet.no](mailto:postkasse@datatilsynet.no).

Vennlig hilsen

---

<sup>34</sup> Se EU-domstolens avgjørelser C-184/20, *OT v Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-252/21, *Bundeskartellamt*, C-21/23, *Lindenapotheke*.

<sup>35</sup> Bruk av informasjonskapsler og andre sporingsteknologier | Datatilsynet, <https://www.datatilsynet.no/personvern-pa-ulike-omrader/internett-og-apper/bruk-av-informasjonskapsler-og-andre-sporingsteknologier/>

Tobias Judin  
seksjonssjef

Selma Kjellemo  
juridisk rådgiver

Maren Heiberg Wessel-Aas  
juridisk rådgiver

*Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer*